

1 - Moje práva při vyšetřování trestného činu

a) Má na vyšetřování vliv to, že jsem cizí státní příslušník?

Ne, toto v zásadě nemá na vyšetřování vliv.

Pokud nejste schopni dostatečně komunikovat v němčině, máte právo požádat o tlumočníka, který bude během výslechu přidělen bezplatně. Pokud tlumočnick není přítomen, nemusíte a neměli byste odpovídat na žádné otázky. Tlumočnick bude otázky, které Vám byly položeny, tlumočit do jazyka, kterému rozumíte. Tlumočnick rovněž tlumočí Vaše odpovědi zpět do němčiny.

Tlumočnick musí v každém případě tlumočit informace a poučení o právních otázkách, které musí být podle právních předpisů poskytnuty. Pokud si to přejete, bude Vám tlumočnick rovněž nápomocen při jednání s přiděleným obhájcem (nikoli však s Vámi vybraným advokátem).

Pokud je Vám doručeno usnesení státního zástupce nebo soudní rozhodnutí, můžete rovněž požádat o pomoc při překladu těchto dokumentů. Pokud si přejete nahlédnout do svého spisu, překladatel Vám bude nápomocen pouze v případě, že nemáte obhájce, a je nepřiměřené očekávat, že zajistíte překlad příslušných částí spisu sám.

b) Jaké jsou fáze vyšetřování?

- Účelem vyšetřování trestného činu je zjistit, zda byl spáchán trestný čin, a pokud ano, kým byl spáchán.
- Jakmile je proti osobě podezřelá ze spáchání určitého trestného činu vedeno vyšetřování, je tato osoba považována za obviněného.
- Soud musí v rámci vyšetřování podniknout určité kroky. Musí rekonstruovat trestný čin a provést kontradiktorní řízení. Státní zástupce a obžalovaný s obhájcem jsou přítomni během tohoto řízení a mají právo klást otázky vyslychané osobě. Státní zástupce může rovněž požádat soud, aby provedl další dokazování, považuje-li to za nezbytné ve veřejném zájmu.
- Státní zástupce nebo útvar pro vyšetřování trestné činnosti mohou většinu vyšetřovacích úkonů provést z vlastního podnětu bez souhlasu soudu. Tyto úkony zahrnují zejména šetření a výslechy, jakož i zjištění totožnosti osob, zabavení majetku, provádění prohlídek oděvu dané osoby a veškerých předmětů, které má v držení, atd.
- K uložení a prodloužení vazby je nezbytný soudní příkaz. Totéž platí pro použití donucovacích opatření souvisejících se základními právy (např. prohlídka míst chráněných právy členů domácnosti, nahlížení do bankovních účtů, odposlech telefonů nebo analýza telefonních údajů).
- Státní zástupce musí vyšetřování zastavit, pokud nebyl spáchán trestný čin nebo pokud zjištěné skutečnosti nepostačují k trestnímu stíhání obviněného. Ve všech ostatních případech, kdy byly skutkové okolnosti dostatečně zjištěny, musí státní zástupce podat obžalobu u příslušného soudu.
- Státní zástupce může od dalšího trestního stíhání upustit (odklon) v případech, které nemohou být zastaveny, ale ve kterých se odsouzení nejeví jako nezbytné, protože obžalovaný (ve většině případů) zaplatí pokutu. Odklon není možný, pokud trestný čin vedl k úmrtí osoby nebo pokud spadá do příslušnosti přisedících nebo poroty, jinými slovy ve věcech, u nichž je (zpravidla) ukládán trest odnětí svobody na více než pět let.

i) Fáze shromažďování důkazů / pravomoci vyšetřovatelů

Soud musí v rámci vyšetřování podniknout určité kroky. Musí rekonstruovat trestný čin a provést kontradiktorní řízení. Státní zástupce a obžalovaný s obhájcem jsou přítomni během tohoto řízení a mají právo klást otázky vyslychané osobě. Státní zástupce může rovněž požádat soud, aby provedl další dokazování, považuje-li to za nezbytné ve veřejném zájmu.

Státní zástupce, který dohlíží na útvar pro vyšetřování trestné činnosti, je odpovědný za vedení vyšetřování. Útvar pro vyšetřování trestné činnosti zahajuje vyšetřování z vlastního podnětu, pokud třetí osoba podá oznámení policii, nebo na příkaz státního zástupce.

Státní zástupce nebo útvar pro vyšetřování trestné činnosti Vás musí v každém případě informovat o tom, že jste vyšetřováni a proč. Kromě toho musíte být informováni o tom, že jako obžalovaný nemáte povinnost učinit prohlášení, a že pokud jej učiníte, může být použito jako důkaz proti Vám.

Pokud jste spáchali trestný čin, z něhož jste obviněni, a pokud k němu přiznáte (doznáte se), bude to při rozhodování o trestu důležitým polehčujícím faktorem. Doznání viny však nebude mít vliv na průběh soudního řízení.

ii) Zadržení policií

Státní zástupce nebo útvar pro vyšetřování trestné činnosti mohou většinu vyšetřovacích úkonů provést z vlastního podnětu bez souhlasu soudu. Tyto úkony zahrnují zejména šetření a výslechy, jakož i zjištění totožnosti osob, zabavení majetku, provádění prohlídek oděvu dané osoby a veškerých předmětů, které má v držení, atd.

iii) Výslech

iv) Vazba

K uložení a prodloužení vazby je nezbytný soudní příkaz. Totéž platí pro použití donucovacích opatření souvisejících se základními právy (např. prohlídka míst chráněných právy členů domácnosti, nahlížení do bankovních účtů, odposlech telefonů nebo analýza telefonních údajů).

Do vazby můžete být vzati pouze v případě, existuje-li vážné podezření, že jste spáchali trestný čin a také důvod k zadržení (nebezpečí skrývání se, zničení důkazů nebo spáchání trestného činu). K Vašemu zatčení (příslušníky útvaru pro vyšetřování trestné činnosti) je vyžadován souhlas soudu (pokud nejste při činu přistiženi nebo pokud neexistuje bezprostřední nebezpečí).

Vazba musí být uložena soudem a musí být vykonána ve vězeňském zařízení. Útvar pro vyšetřování trestné činnosti Vás může zadržet na dobu nejvýše 48 hodin, než Vás bez zbytečného odkladu předá k soudu.

Zákon neupřesňuje, zda a jak můžete o svém zadržení informovat rodinu nebo přátele. V každé věznici jsou k dispozici sociální služby, které Vám v těchto záležitostech pomohou.

Rozhodnutí o vzetí do vazby Vám musí být přečteno, v případě potřeby za pomoci tlumočnicka. Musíte obdržet písemnou kopii tohoto rozhodnutí. V rozhodnutí musí být uvedena povaha trestného činu, z něhož jste vážně podezříváni. Musí v něm být rovněž uvedeny všechny skutečnosti, které dle názoru soudu odůvodňují Vaše zadržení.

Po celou dobu vazby musíte být zastupováni obhájcem. Pokud jej neurčíte sami, bude Vám přidělen právní zástupce.

Rozhodnutí soudu o vzetí do vazby se přijímá během ústního jednání.

Proti rozhodnutí o uložení nebo pozdějším prodloužení vazby se můžete ve lhůtě tří dnů odvolat k vrchnímu zemskému soudu.

Každé rozhodnutí týkající se vazby je časově omezené. Rozhodnutí o vzetí do vazby je platné po dobu čtrnácti dnů. Rozhodnutí o prvním prodloužení vyšetřovací vazby je platné jeden měsíc. Jakékoli následné rozhodnutí o prodloužení Vašeho zadržení je platné dva měsíce.

Vazba by neměla být celkově delší než šest měsíců, ale může být prodloužena z důvodu závažnosti trestného činu.

c) Jaká mám práva v průběhu vyšetřování?

Máte různá práva v závislosti na jednotlivých úkonech a fázích vyšetřování:

- Vyšetřování a dokazování
- Zadržení a vazba
- Obvinění z trestného činu
- Příprava soudního řízení obhajobou

Bez ohledu na fázi řízení máte vždy následující práva:

- Musíte být co nejdříve informováni o skutečnosti, že je proti Vám vedeno vyšetřování, o trestném činu, z něhož jste podezřelí, a o Vašich hlavních procesních právech.
- V každé fázi řízení máte právo na obhájce podle své volby nebo právo požádat o obhájce v rámci právní pomoci. Pokud jsou skutkové okolnosti nebo právní otázky složité, můžete požádat, aby Vám byl v rámci právní pomoci přidělen obhájce pro celé řízení. V trestních řízeních proti cizincům, kteří nejsou obeznámeni s rakouským právním systémem, tomu tak bude s největší pravděpodobností. Ve všech věcech vyžadujících tzv. povinnou obhajobu Vám bude přidělen obhájce vždy, pokud si ho neurčíte sami. Pokud nejste zastoupeni obhájcem v rámci právní pomoci, musíte nést náklady přiděleného obhájce.

Nejdůležitějšími fázemi, ve kterých musíte mít obhájce, jsou: celé trvání vazby, celé trvání řízení o institucionalizaci pachatelů s problémy v oblasti duševního zdraví, řízení před přisedícím nebo porotou nebo řízení před samosoudcem, může-li být za trestný čin uložen trest odnětí svobody na dobu delší než tři roky.

- Nahlížet do spisu;
- vyjádřit se k obviněním vzneseným proti Vám nebo nevypovídat;
- požádat o dokazování;
- odvolat se proti opatřením přijatým státním zástupcem nebo útvarem pro vyšetřování trestné činnosti, jakož i proti rozhodnutím soudu;
- mít přiděleného překladatele/tlumočníka.

i) Mám právo na tlumočníka a překlady?

Pokud nejste schopni dostatečně komunikovat v němčině, máte právo požádat o tlumočníka, který bude během výslechu přidělen bezplatně. Pokud tlumočnick není přítomen, nemusíte a neměli byste odpovídat na žádné otázky. Tlumočnick bude otázky, které Vám byly položeny, tlumočit do jazyka, kterému rozumíte. Tlumočnick rovněž tlumočí Vaše odpovědi zpět do němčiny.

Tlumočnick musí v každém případě tlumočit informace a poučení o právních otázkách, které musí být podle právních předpisů poskytnuty. Pokud si to přejete, bude Vám tlumočnick rovněž nápomocen při jednání s přiděleným obhájcem (nikoli však s Vámi vybraným advokátem).

Pokud je Vám doručeno usnesení státního zástupce nebo soudní rozhodnutí, můžete rovněž požádat o pomoc při překladu těchto dokumentů. Pokud si přejete nahlédnout do svého spisu, překladatel Vám bude nápomocen pouze v případě, že nemáte obhájce, a je nepřiměřeně očekávat, že zajistíte překlad příslušných částí spisu sám.

ii) Mám právo na informace a přístup ke spisu?

Jako obviněný máte právo nahlížet do svého spisu. Tímto způsobem se dozvíte více o důkazech, které jsou ve Váš neprospěch. Ve výjimečných případech nemusí být určité části spisu dostupné k nahlédnutí. Máte právo kdykoli předložit vlastní důkazy.

iii) Mám právo na přístup k obhájci a na to, aby byla třetí strana informována o mé situaci?

Nemusíte mít advokáta, s výjimkou případů, které vyžadují zastupování obhájcem. Bez ohledu na to, zda jste zadržováni, či nikoli, však máte právo kdykoli se obrátit na advokáta, pokud si to přejete. Při jednání s přiděleným obhájcem musí být rovněž k dispozici tlumočnick.

Pokud jste zatčeni a znáte jméno právníka, který by Vás měl obhajovat, můžete jej rovněž kontaktovat přímo nebo prostřednictvím policie. Pokud žádného obhájce neznáte, můžete využít pohotovostní službu advokátní komory.

iv) Mám nárok na právní pomoc?

V každé fázi řízení máte právo na obhájce podle své volby nebo právo požádat o obhájce v rámci právní pomoci.

Pokud jsou skutkové okolnosti nebo právní otázky složité, můžete požádat, aby Vám byl v rámci právní pomoci přidělen obhájce pro celé řízení. V trestních řízeních proti cizincům, kteří nejsou obeznámeni s rakouským právním systémem, tomu tak bude s největší pravděpodobností. Ve všech případech, kdy je obhájce povinný, Vám bude v každém případě přidělen, pokud si jej sami neurčíte. Pokud nejste zastoupeni obhájcem v rámci právní pomoci, musíte nést náklady přiděleného obhájce.

v) Co je třeba vědět o:

a) Presumpci nevinny

Státní zástupce musí vyšetřování zastavit, pokud nebyl spáchán trestný čin nebo pokud zjištěné skutečnosti nepostačují k odsouzení obviněného. Ve všech ostatních případech, kdy byly skutkové okolnosti dostatečně zjištěny, musí státní zástupce podat obžalobu u příslušného soudu.

b) Právu nevypovídat a nesvědčit proti sobě samému

Osoby mají právo nevypovídat, pokud by například jinak vystavily sebe nebo příbuzného (§ 156 odst. 1 bod 1 trestního řádu (*Strafprozeßordnung*)) nebezpečí trestního stíhání nebo v souvislosti s trestním řízením, které je proti nim vedeno, nebezpečí usvědčení sebe sama více než při jejich předchozím svědectví.

vi) Existují nějaké zvláštní záruky pro děti?

Pokud se děti nebo nezletilí sami stali oběťmi násilí nebo byli jeho svědky, mají právo na psychosociální a právní pomoc.

d) Jaké jsou zákonné lhůty v průběhu vyšetřování?

Státní zástupce musí vyšetřování zastavit, pokud nebyl spáchán trestný čin nebo pokud zjištěné skutečnosti nepostačují k odsouzení obviněného. Ve všech ostatních případech, kdy byly skutkové okolnosti dostatečně zjištěny, musí státní zástupce podat obžalobu u příslušného soudu.

■ Poslední aktualizace: 15/09/2025

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.